

SECRETARIAT / SECRÉTARIAT

SECRETARIAT OF THE COMMITTEE OF MINISTERS
SECRÉTARIAT DU COMITÉ DES MINISTRES

COMMITTEE
OF MINISTERS
COMITÉ
DES MINISTRES

Contact: Zoë Bryanston-Cross
Tel: 03.90.21.59.62

Date: 08/11/2021

DH-DD(2021)1171

Documents distributed at the request of a Representative shall be under the sole responsibility of the said Representative, without prejudice to the legal or political position of the Committee of Ministers.

Meeting: 1419th meeting (December 2021) (DH)

Communication from the authorities (08/11/2021) concerning the Namazov group of cases v. Azerbaijan (Application No. 74354/13).

Information made available under Rule 8.2a of the Rules of the Committee of Ministers for the supervision of the execution of judgments and of the terms of friendly settlements.

* * * * *

Les documents distribués à la demande d'un/e Représentant/e le sont sous la seule responsabilité dudit/de ladite Représentant/e, sans préjuger de la position juridique ou politique du Comité des Ministres.

Réunion : 1419e réunion (décembre 2021) (DH)

Communication des autorités (08/11/2021) relative au groupe d'affaires Namazov c. Azerbaïdjan (requête n° 74354/13) **[anglais uniquement]**.

Informations mises à disposition en vertu de la Règle 8.2a des Règles du Comité des Ministres pour la surveillance de l'exécution des arrêts et des termes des règlements amiables.

**İNSAN HÜQUQLARI ÜZRƏ AVROPA MƏHKƏMƏSİ YANINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ SƏLAHİYYƏTLİ NÜMAYƏNDƏSİ**

AGENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN BEFORE THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

AGENT DE LA REPUBLIQUE D'AZERBAÏDJAN AUPRES DE LA COUR EUROPEENNE DES DROITS DE L'HOMME

Prezident Sarayı, Bakı Az-1066, İstiqlaliyyət küçəsi, 19

e-mail: agent@pa.gov.az

DGI

08 NOV. 2021

SERVICE DE L'EXECUTION
DES ARRETS DE LA CEDH

Mme Clear Ovey
Head of Department
Department for the Execution of
Judgements of the European Court
of Human Rights
Council of Europe
F-67075 Strasbourg CEDEX

8/2- 2807

5 November 2021

BY E-TRANSMISSION ONLY

Subject: Namazov group (the case of *Aslan Ismayilov v. Azerbaijan*, application no. 18498/15)

Dear Madame,

It is my pleasure to write you to update on further developments in the execution of the Court's judgments in the above group of cases.

On 8 October 2021 the Plenum of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan reopened the proceedings and heard the case in accordance with Article 431-1.2.2 of the Code of Civil Procedure. As a result of the decision adopted at the Plenum of 8 October 2021, the judgment of the Supreme Court of 3 December 2014 and the judgment of the Baku Court of Appeals of 7 July 2014 were quashed and the case was remitted to the Baku Court of Appeals for new reexamination.

In this connection, please find enclosed the Action Plan concerning the above case.

Yours faithfully,

Çingiz Əsgərov

Encl.

Namazov group (the case of Aslan Ismayilov v. Azerbaijan, application no. 18498/15)

Application	Case	Judgement of	Final on
18498/15	Aslan Ismayilov	12/03/2020	12/07/2020

On 8 October 2021 the Plenum of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan (“Plenum”) reopened the proceedings and heard the case in accordance with Article 431-1.2.2 of the Code of Civil Procedure (“CCP”) which provides that finding, by the European Court of Human Rights, of the violation during the civil proceedings before the courts of the Republic of Azerbaijan, of the provisions of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms shall constitute the ground for re-examination of the judicial acts on new facts connected with violation of rights and freedoms (see translation the operational part of decisions in Annex).

Article 431-4.3 and 431-4.3.1 of the CCP establishes the Plenum’s competence to quash the decisions of the courts of lower instances and to deliver a new decision.

Having regard to the Court’s judgment of 12 March 2020 and the conclusions thereof, the Plenum decided to quash the judgements the judgment of the Supreme Court of 3 December 2014 and the judgment of the Baku Court of Appeals of 7 July 2014 and remitted the case to the Baku Court of Appeals for new reexamination.

It should be noted that the Plenum specifically instructed the Baku Court of Appeal which will reexamine the case that it must make a reasoned legal assessment of: (i) the violations indicated in the decision of the European Court of Human Rights, (ii) the facts of the case referred to as the basis of the claim (iii) the evidence presented to substantiate those facts, (iv) the evidence presented by the defendant. The Court of Appeal must substantiate its conclusion, state clearly in its decision which evidence it accepts, which it does not accept, and whether the evidence presented is sufficient for a decision. The Plenum noted that the violations noted in the decision of the European Court of Human Rights were found due to the fact that the domestic courts did not provide sufficient justification in their decisions regarding the evidence in the case (testimony of witnesses, evidence of the location of law firms in one address, evidence of documentation of legal assistance to the client).

The Department for the Execution of Judgments of the European Court of Human Rights will be duly updated of the results of the reexamination of the above case.

Unofficial translation of the relevant parts of the decision

On behalf of the Republic of Azerbaijan

The Plenum of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan

Decision

8 October 2021

Baku

The Plenum of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan,

chaired by Ramiz Rzayev, President of the Supreme Court,

with participation of

judge İsmayıl Xəlilov, rapporteur,

Nuranə Nərimanova, secretary of session,

Having examined the judicial acts on new facts related to the violation of rights and freedoms during the proceedings concerning the disbarment from the Azerbaijan Bar Association of Aslan Ziyəddin oğlu İsmayılov

...

The Baku Court of Appeal which will reexamine the case that it must make a reasoned legal assessment of: (i) the violations indicated in the decision of the European Court of Human Rights, (ii) the facts of the case referred to as the basis of the claim (iii) the evidence presented to substantiate those facts, (iv) the evidence presented by the defendant. The Court of Appeal must substantiate its conclusion, state clearly in its decision which evidence it accepts, which it does not accept, and whether the evidence presented is sufficient for a decision. The Plenum noted that the violations noted in the decision of the European Court of Human Rights were found due to the fact that the domestic courts did not provide sufficient justification in their decisions regarding the evidence in the case (testimony of witnesses, evidence of the location of law firms in one address, evidence of documentation of legal assistance to the client).

Based on the above and guided by Articles 430, 431-1, 431-2, 431-4 of the Civil Procedure Code of the Republic of Azerbaijan, the Plenum of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan

Holds:

that the Decision of the Chamber for Civil Cases of the Supreme Court of the Republic of Azerbaijan concerning the disbarment from the Azerbaijan Bar Association of Aslan Ziyəddin oğlu İsmayılov, dated 3 December 2014, no. 2(201)-4356/2014 and the relevant Decision of the Chamber for Civil Cases of the Baku Court of Appeal, dated 7 July 2014, no. 2(103)-3405/2014 shall be quashed. The case shall be remitted to Baku Court of Appeals for reexamination.

Ramiz Rzayev

President of the Supreme Court

**Azərbaycan Respublikası adından
Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun
Q Ə R A R I**

08 oktyabr 2021-ci il

iş № 13(102)-1(a)/2021

Bakı şəhəri

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzayevin sədrliyi, hakim İsmayıl Xəlilovun məruzəsi üzrə, Nuranə Nərimanovanın katibliyi ilə, İddiaçı Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin cavabdeh İsmayilov Aslan Ziyəddin oğluna qarşı Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyası üzvlüyündən xaric edilməsi barədə iş üzrə hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallara dair işə baxaraq

MÜƏYYƏN ETDİ:

İddiaçı Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti cavabdeh İsmayilov Aslan Ziyəddin oğluna qarşı iddia ərizəsi ilə Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinə müraciət edərək, cavabdehin Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyası üzvlüyündən xaric edilməsinə dair qətnamə qəbul edilməsini xahiş etmişdir.

İddia tələbi belə əsaslandırılmışdır:

Bakı şəhəri Səbail Rayon Məhkəməsinin hakimi Elnur Həsənovun "Aslan İsmayilov və partnyorları" vəkili bürosunun vəkili Aslan İsmayilov barəsində Rəyasət Heyətinə ünvanladığı 2(009)-316/2013 sayılı, 14.02.2013-cü il tarixli məktubda qeyd edilir ki, Əliyeva Fəhriyyə Nadir qızının Əliyev İlqar Əli oğluna qarşı nikahın pozulması, uşaqlardan birinin iddiaçının yanında qalması tələbinə dair mülki iş üzrə 12.02.2013-cü il saat 15:30-a təyin olunmuş məhkəmə prosesi keçirilərkən, iddiaçının prosesdə iştirak edən nümayəndəsi K.Məmmədov sənədlər təqdim edərək bu sənədlərin iddiaçının yanında saxlanması xahiş edilən azyaşlı uşağın Moskva şəhərində müalicəsi və anasının himayəsində qalmasının zəruriliyini əsaslandıran sübutlar olduğunu bildirmişdir. Cavabdeh İ.Əliyev isə uşağın Moskvada hakim müayinəsindən keçirildiyi göstərilən tarixdə faktiki olaraq onun yanında olduğunu bildirərək sözügedən sənədlərin saxtılığına iddia etmiş və bu məsələnin araşdırılmasını xahiş etmişdir. İ.Əliyevin nikahın pozulmasına etiraz etdiyini nəzərə almaqla, ər-arvadın (iddiaçı və cavabdehin) bəzi məsələləri üçün 3 ay müddət müəyyən etməklə, hakim məhkəmə prosesini 13.05.2013-cü il tarixə təxirə salmış, eyni zamanda, tərəflərin birgə nikahından olan 07.10.2003-cü il təvəllüdlü Əmirin 2012-ci ilin dekabr ayı ərzində Azərbaycan Respublikasından kənara aparılıb-aparılmadığının müəyyən edilməsi məqsədilə müvafiq dövlət orqanlarına sorğu veriləcəyini, habelə, həmin uşağın valideynlərindən kimin yanında saxlanılmasının məqsədəuyğunluğu ilə bağlı rəy tərtib etməsi üçün iş materiallarının Səbail rayon İcra hakimiyyətinin Qəyyumluq və Himayəçilik Komissiyasına göndəriləcəyini elan edərək, həmin tarixdəki məhkəmə iclasını yekunlaşdırmışdır. Saat təxminən 16:20 radələrində qəfildən məhkəmə prosesində iştirak edən işçisi ilə birlikdə hakimin iş otağına icazəsiz daxil olan vəkili Aslan İsmayilov, "prosesdə iştirak edən işçisinin səhv etdiyini", "həmin sənədləri ondan icazəsiz məhkəməyə təqdim etdiyini", "onların saxta olmadığını və həqiqiliyinin araşdırılmasına ehtiyac qalmadığını" bildirərək və "hakimə olan xoş münasibətini nəzərə alaraq" bu sənədlərin geri qaytarılmasını tələb etmişdir. Hakim, ona bunun mümkün olmadığını, çünki məhkəmə iclasının başa çatdığını və işdə iştirak edən şəxsin həmin

sənədlərin saxtılığı iddiasını irəli sürdüyü üçün məhkəmənin bunu araşdırmaq vəzifəsini daşdığını, məhkəməyə bilərəkdən saxta sənəd təqdim edilmişdirsə bunun məhkəmənin nüfuzu ilə bilavasitə əlaqəli olduğunu və şəxsi münasibətləri işi ilə eyniləşdirmədiyini və eyni zamanda, əgər bu sənədlər saxta deyildirsə, onların araşdırılmasından çəkinməyə də ehtiyac olmadığını və iddianı əsaslandıran sənədlər qismində təqdim edildiyi üçün iş materiallarında qalmalı olduğunu izah etmişdir. Bunu eşitdikdən sonra A.İsmayılov birdən səsinə yüksəldərək qışqırmağa, "sən kimsən ki, səndən qorxum, sən dünənki uşaqsan", "mənimlə oyun oynama, sənə başına oyun açaram", "kimə arxayın olub mənim işimdə problem yaradırsan", "sənədin saxtılığını araşdırmaq sənənin işin deyil, hətta saxta olsa belə neynəyə bilərsən ki", "qanunsuz qərarlarınla insanları cəzalandırmaqla məşğulsan", "sən bir dələduzsən, dələduzluq edirsən, sənə imkan verməyəcəm işləyəsən, səni işdən qovduracam" və s. kimi ifadələrlə hakimə hədə-qorxu gəlməyə, həmçinin onu təhqir etməyə başlamışdır. Bundan sonra hakim, icra məmurlarını dəvət edərək, onun iş otağından kənarlaşdırılmasını xahiş etmiş, icra məmurları gəldikdən sonra da, A.İsmayılov eyni hədələri səsləndirmiş, sonra onun otaqdan çıxarılmasına nail olmuşlar. Bununla belə, Aslan İsmayılovun məhkəmə binasından çıxmasından bir neçə dəqiqə sonra müxtəlif elektron informasiya portallarında yalan və böhtan xarakterli məlumatlar yayılmış, hakimin guya onu təhqir etməsi, baxılan mübahisə bitdiyi halda sənədləri ona qaytarmaması, ondan qisas alması, iş otağının qapısını bağlayıb çıxmasına imkan verməməsi kimi heç bir əsası olmayan məlumatlar yerləşdirilmişdir. Halbuki, məhkəmə iclas katiblərinin, icra məmurlarının və mühafizəçi polis serjantının şahidi olduqları bu xoşagəlməz hadisə hakimin yuxarıda əks etdirdiyi şəkildə baş vermişdir. Hakim hesab etmişdir ki, qanunvericiliyin müəyyənləşdirdiyi qaydalarla deyil, hədə-qorxu gəlmək və şantaj yolu ilə fəaliyyət göstərməyi çalışma üslubu olaraq mənimsəyən A.İsmayılov, etdiyi hərəkətlərlə bağlı barəsində tədbir görülmə biləcəyindən ehtiyatlanaraq özünün qanunsuz hərəkətinə qanunilik görüntüsü verməyə çalışmışdır. Hakim, eyni zamanda, məktubda göstərmişdir ki, peşəkar vəkil olduğunu iddia edən A.İsmayılov, hakimin otağına zorla girməsinin qanunsuz olduğunu, ümumiyyətlə hakimlərin şəxslərin qəbulunu həyata keçirmədiklərini dərk etmədən belə hərəkətə yol verdiyini öz açıqlamalarında etiraf edir, həmçinin məhkəməyə təqdim olunan sənədlərin hansı hallarda geri qaytarılmalı olduğunu bilmədiyini nümayiş etdirməklə peşəkarlığını şübhə altına alır. Hakimin məktubunda bildirilir ki, A.İsmayılovun bitdiyini iddia etdiyi mübahisə nəinki yekunlaşmamışdır, əksinə, mübahisə tərəfi olan şəxs məhkəməyə müraciət edərək, A.İsmayılov tərəfindən hədələndiyini, surəti onda olan sözügedən sənədləri qaytarmazsa "problemlə üzləşəcəyi" ilə qorxudulduğunu, buna baxmayaraq həmin sənədlərin saxta olub-olmadığının araşdırılmasını tələb etmişdir. Hakim bir məsələni də qeyd etməyi vacib hesab etmişdir ki, Vəkillər Kollegiyasının üzvü olan A.İsmayılov onun sədrlik etdiyi sözügedən məhkəmə prosesində ümumiyyətlə iştirak etmədiyi və vəkil orderini təqdim etmədiyi halda göstərilən hərəkətlərə yol vermiş, məhkəmə prosesində iştirak edən işçisinin təqdim etdiyi sənədlərin geri qaytarılmasını tələb edərkən, həmin nümayəndə ilə birlikdə özünün də etibarnamə əsasında səlahiyyətli olduğuna istinad etmişdir. Hakimin iş otağına icazəsiz daxil olaraq onu təhdid və təhqir edən, sonra isə həmin otağı "xüsusi açarla təchiz edilmiş, qapısı bayırdan açıla bilməyən, 40-cı illərin NKVD rəhbərinin otağı" kimi qələmə verməyə çalışan A.İsmayılov, tamamilə uydurma və həqiqətə uyğun olmayan fikirlər səsləndirmişdir. Rəyasət Heyəti iddia ərizəsində daha sonra qeyd edir ki, vəkil A.İsmayılov, eyni zamanda təsis və rəhbərlik etdiyi "Viza" hüquq firmasının yerləşdiyi eyni ünvanda olan iş otaqlarında "Aslan İsmayılov və partnyorları" vəkil bürosunu təsis etmiş, nəticədə də firmanın vəkili statusu olmayan işçiləri büronun Vəkillər Kollegiyasının üzvləri olan vəkilləri ilə bir yerdə fəaliyyət göstərirlər. Bu isə vəkillik sirrinin, yeni "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında" Qanunun 17-ci maddəsinin pozulması kimi qiymətləndirilməlidir. Bundan başqa, bir neçə xəbərdarlıqdan sonra A.İsmayılovun barəsində Rəyasət Heyətinə daxil olmuş Bayramxan Kərimovun müraciəti araşdırılması üçün Vəkillərin İntizam Komissiyasına göndərilmiş və Komissiya A.İsmayılovun barəsində tərtib etdiyi rəy nəzərə alınaraq Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin 03 noyabr 2011-ci il tarixli Qərarı ilə Aslan Ziyəddin oğlu İsmayılova töhmət verilmişdir.

Bakı şəhəri Nərimanov rayon Məhkəməsinin 10 sentyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi ilə (hakim T.O.Hüseynov, iş № 2(005)-2962/2013 sayılı mülki iş) iddia təmin edilmişdir.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin 25 noyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi ilə (hakimlər A.N.İmanov (sədrlik edən, məruzəçi), F.Ş.Talışinski və İ.Q.Əsədov, 2(103)-5972/2013 sayılı mülki iş) apellyasiya şikayəti təmin edilməmiş, Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Məhkəməsinin 10 sentyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi İsmayilov Aslan Ziyəddin oğluna münasibətdə dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 03 aprel 2014-cü il tarixli qərarı ilə (hakimlər Ə.M.Rüstəmov (sədrlik edən, məruzəçi), R.Ə.Ağayev və T.A.Qoldman, 2(102)-1349/14 sayılı mülki iş) kassasiya şikayəti təmin edilmiş, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 25 noyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi ləğv edilərək, iş yenidən baxılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə qaytarılmışdır.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin 07 iyul 2014-cü il tarixli qətnaməsi ilə (hakimlər T.M.Əliyev (sədrlik edən, məruzəçi), T.S.Səmədov və V.T.Həsənov, 2(103)-3405/14 sayılı mülki iş) hazırkı iş üzrə Bakı şəhəri Nərimanov rayon Məhkəməsinin 10 sentyabr 2013-cü il tarixli qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 03 dekabr 2014-cü il tarixli qərarı ilə (hakimlər Q.Ə.Allahverdiyev (sədrlik edən, məruzəçi), Ə.Ə.Əliyev və G.A.Quliyev, 2(102)-4356/14 sayılı mülki iş) kassasiya şikayəti təmin edilməmiş, Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin 07 iyul 2014-cü il tarixli qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmışdır.

A.İsmayilov Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə şikayətlə müraciət edərək, Ali Məhkəmənin Mülki Kollegiyasının 03 dekabr 2014-cü il tarixli qərarının İnsan Hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında "Konvensiyanın 6-cı maddəsinin I bəndinin tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılmasını xahiş etmişdir.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin 12.03.2020-ci il tarixli qərarı ilə müəyyən edilmişdir ki, Aslan İsmayilova qarşı iddia tələbinə baxarkən məhkəmələr tərəfindən "İnsan Hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Konvensiyanın 6-cı maddəsinin tələbləri pozulmuşdur.

HÜQUQİ MƏSƏLƏLƏR:

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi hüquqi mövqeyini onunla əsaslandırırmışdır ki, Konvensiyanın 19-cu maddəsinə uyğun olaraq onun vəzifəsi razılığa gələn tərəflərin üzərlərinə götürdükleri öhdəliklərin Konvensiyaya uyğunluğunu təmin etməkdir. Konvensiyanın 6-cı maddəsi ədalətli məhkəmə baxışı hüququna təminat verdiyi halda, burada dəlillərin qəbul ediləbilməliyi və ya onların qiymətləndirilməsi üsulu haqqında hər hansı qayda göstərilməmişdir. Buna görə də, bu qaydalar yerli qanunvericilik və yerli məhkəmələr tərəfindən tənzimlənməli olan ilkin məsələlərdir (baxın Schenk İsveçrəyə qarşı. 1988-ci il 12 iyul. 45-46. Seriva A no. 140. və "Garcia Ruiz İspaniyaya qarşı [GC], no. 30544/96, § 28, AİHM 1999-1).

Məhkəmə qeyd etmişdir ki, Konvensiyanın nəzəri və ya xəyali hüquqları deyil, praktiki və səmərəli hüquqları təmin etməyə yönəldiyi prinsip baxımından (baxın Cudak Litvaya qarşı [GC], no. 15869/02, § 58, AİHM 2010), tərəflərin tələbləri və qeydləri həqiqətən "dinlənilmədikcə", yəni məhkəmə tərkibi tərəfindən düzgün qaydada yoxlanılmadıqca, ədalətli məhkəmə baxışı hüququ səmərəli şəkildə təmin olunduğu hesab edilə bilməz (baxın Donadze Gürcüstana qarşı, no. 74644/01, §§ 32 və 35, 7 mart 2006-cı il, və Carmel Saliba Maltaya qarşı, no. 24221/13, § 65, 29 noyabr 2016-cı il).

Bundan əlavə, Məhkəmə qeyd etmişdir ki, ədalət mühakiməsinin düzgün yerinə yetirilməsi ilə bağlı prinsipi əks etdirən müəyyən edilmiş presedent hüququna müvafiq olaraq, məhkəmələrin və məhkəmə tərkiblərinin qərarlarında onların əsaslandığı əsaslar müvafiq qaydada qeyd edilməlidir. Əsasların təqdim edilməsi vəzifəsinin təbii olunma dərəcəsi qərarın xarakterinə uyğun olaraq dəyişə bilər və işin halları nəzərə alınmaqla müəyyən edilməlidir (baxın Garcia Ruiz, yuxarıda istinad edilmişdir, § 26, və Tibet Mentəş və digərləri Türkiyəyə qarşı, nos. 57818/10 və digər 4-ü, § 48, 24 oktyabr 2017-ci il). Bu öhdəlikdə şikayətdə qaldırılan hər bir arqumentə ətraflı cavab tələb etmədən, məhkəmə icraatının tərəflərinin bu icraatların nəticəsi üzrə həlledici olan arqumentlər üzrə spesifik və aydın cavab ala biləcəkləri nəzərdə tutulur (baxın Moreira Ferreira Portuqaliyaya qarşı (no. 2) [GC], no.

19867/12, § 84, 11 iyul 2017-ci il; Cihangir Yıldız Türkiyəyə qarşı, no. 39407/03, § 42, 17 aprel 2018-ci il; və Orlen Lietuva Ltd. Litvaya qarşı, no. 45849/13, § 82, 29 yanvar 2019-cu il).

Hazırkı işin hallarına gəldikdə isə məhkəmə qeyd etmişdir ki, yerli məhkəmələr Vəkillər Kollegiyasının İntizam Komissiyasının faktlarına istinad edərək üç əsas üzrə ərizəçinin Vəkillər Kollegiyasından xaric edilməsi barədə qərar vermişdir:

- 1) ərizəçi müştəriyə göstərilən hüquqi xidməti sənədləşdirə bilməmişdir;
- 2) "Viza" və "Aslan İsmayılov və Partnyorları" hüquq firmaları eyni ünvanda yerləşir;
- 3) ərizəçi məhkəməyə təqdim edilmiş sənədlərin geri qaytarılmasını xahiş etmək üçün qanunsuz şəkildə hakimin otağına daxil olmuş və hakimi təhqir və təhdid etmişdir.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi hesab etmişdir ki, daxili məhkəmə icraatı zamanı ərizəçi sübutlarla dəstəklənən və işin nəticəsi üzrə həlledici olan bir sıra arqument irəli sürmüş və yerli məhkəmələr bu arqumentlərə cavab verə bilməmişlər.

Xüsusilə də, Məhkəmə qeyd etmişdir ki, ərizəçi müştəri F.Ə-yə göstərilən hüquqi xidməti sənədləşdirdiyini aydın şəkildə sübut edən dəlil təqdim etmişdir. İş materiallarında olan sənədlərdən aydındır ki, ərizəçi və müştəri arasında, həmçinin "Viza" hüquq firması və müştəri arasında müqavilələr mövcud olmuşdur. Eyni zamanda, 2012-ci il 12 dekabr tarixdə verilən etibarnamə ilə O, ərizəçiyə və K.M-ya məhkəmə icraatında onu təmsil etməsi üçün səlahiyyət vermişdir. Bundan əlavə, müştərinin ərizəçi tərəfindən təmsil olunduğunu təsdiq edən 000679 nömrəli order də verilmişdir. Yerli məhkəmələrin qərarlarında bu sənədlərin qiymətləndirilməsi barədə heç bir məlumat yoxdur.

Yerli məhkəmələr həmçinin "Viza" və "Aslan İsmayılov və Partnyorları" hüquq firmalarının eyni ünvanda olması, eyni binada yerləşməsi barədə hallara işdə olan sübutlar əsasında qiymət verməmiş, bu zaman cavabdehin arqumentlərini dəyərləndirməmişdirlər.

2013-cü il 12 fevral tarixli hadisə ilə bağlı (Aslan İsmayılovun hakimin iş otağına daxil olması və orada baş verənlərlə bağlı) Məhkəmə qeyd etmişdir ki, 2013-cü il 12 fevral tarixdə məhkəmə iclası başa çatdıqdan sonra ərizəçinin hakimin otağına gətməsi və bu barədə rəsmi və yazılı şəkildə tələb irəli sürmək əvəzinə, hakimdən məhkəmə iclasında K.M tərəfindən təqdim edilən sənədləri ona qaytarılmasını xahiş etməsini tərəflər mübahisələndirmir. Bununla belə, sadəcə sənədlərin qaytarılması üzrə xahişinə görə deyil, eyni zamanda, hakimi təhqir və təhdid etməsi barədə hakimin şikayətinə görə də ərizəçi barədə intizam tənbehi tədbiri tətbiq edilmişdir.

Bununla bağlı olaraq, Məhkəmə qeyd edir ki, 2013-cü il 12 fevral tarixli akt hakimin şikayətini dəstəkləyən yeganə dəlildir. Ərizəçinin təkrarlanan xahişlərindən sonra və Ali Məhkəmə tərəfindən işin apellyasiya məhkəməsinə göndərilməsindən sonra Bakı Apellyasiya Məhkəməsində dinlənən hadisənin yeganə canlı şahidi K.M-nin hadisələr barədə ərizəçinin ifadəsini təsdiqləyən dəlillər təqdim etməsinə baxmayaraq, yerli məhkəmələr onun ifadəsinə heç bir diqqət yetirməmişlər. Xüsusilə də, apellyasiya məhkəməsi ərizəçi ilə birlikdə işləməsinə əsas gətirməklə, K.M-nin ifadəsini etibarsız hesab etməsi, lakin hakimlə birlikdə işləyən və 2013-cü il 12 fevral tarixli aktı imzalayan şəxslərin verdiyi ifadələri asanlıqla etibarlı hesab etməsi barədə qənaətbəxş açıqlama təqdim etməmişdir. Eyni qaydada, Məhkəmə qeyd edir ki, apellyasiya məhkəməsinin qərarında Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin sözügedən aktı imzalayan 6 şəxsin yalnız 3-nü dinləməsinin səbəbi barədə heç bir izah qeyd edilməmişdir.

Qeyd olunanlara əsasən Məhkəmə hesab etmişdir ki, yerli məhkəmələr ərizəçinin işin nəticəsi üzrə həlledici olan arqumentləri ilə bağlı kifayət qədər əsaslandırma aparmamaqla Konvensiyanın 6-cı maddəsinin 1-ci bəndini pozmuşlar.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin yuxarıda qeyd olunan hüquqi mövqeyini nəzərə alan Ali Məhkəmənin Plenumu hesab edir ki, aşağıda göstərilənlərə əsasən iş üzrə kassasiya instansiya məhkəməsinin qərarı və onunla əlaqədar apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnaməsi ləğv olunmalı, iş yenidən baxılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilməlidir.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası MPM-nin 431-1.2.2-ci maddəsinə əsasən *İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının məhkəmələrinin işə baxarkən "insan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Konvensiyanın müddəalarını pozduğu müəyyən edilməsi* hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni

hallar üzrə məhkəmə aktlarına yenidən baxmaq üçün əsasdır.

Azərbaycan Respublikası MPM-nin 431.2-ci maddəsinə əsasən qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktlarına hüquq və azadlıqların pozulması ilə bağlı yeni hallar üzrə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu baxır. Plenum Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin və İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin qərarlarının icrası ilə bağlı yalnız hüquqi məsələlər üzrə işlərə baxır.

Həmin Məcəllənin 431-4.3, 431-4.3.1-ci maddələrinə əsasən *İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin qərarı ilə əlaqədar olaraq Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu əlavə kassasiya qaydasında çıxarılmış qərarın və (və ya) kassasiya instansiyası məhkəməsinin qərarının və onunla bağlı apellyasiya instansiyası məhkəməsinin qətnaməsinin və ya qərardadının tam və ya qismən ləğv edilməsi və işin kassasiya və ya apellyasiya instansiyası məhkəməsinə yenidən baxılması üçün göndərilməsi barədə (İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsi tərəfindən məhkəməyə müraciət etmək hüququnu pozan məhkəmə aktlarına dair qərar qəbul edildikdə plenum həmçinin hüquq və azadlıqların pozulması ilə çıxarılmış birinci instansiya məhkəməsinin aktlarını da tam və ya qismən ləğv edə bilər)* qərar qəbul edir.

İşə yenidən baxacaq Apellyasiya instansiyası Məhkəməsi Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarında qeyd olunan pozuntularla bağlı, iddianın əsası kimi istinad edilən hallar, həmin halların təsdiq olunması üçün təqdim edilən sübutlar, cavabdeh tərəfin irəli sürdüyü dəlillərlə bağlı əsaslandırılmış hüquqi dəyərləndirmə aparmalı, gəlidiyi nəticəni əsaslandırmalı, hansı sübutları qəbul etməsini, hansıları qəbul etmədiyini, təqdim edilmiş sübutların qərar qəbul edilməsi üçün kifayət edib-etməməsi ilə bağlı öz qərarında aydın fikir bildirməlidir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qərarında qeyd olunan pozuntular, işdə olan və məhkəmələr tərəfindən tədqiq edilən sübutlarla bağlı (şahid ifadələri, hüquq firmalarının bir ünvanda yerləşməsi ilə bağlı sübutlar, müştəriyə hüquqi yardımın göstərilməsinin sənədləşdirilməsi ilə bağlı sübutlar) məhkəmələrin öz qərarlarında kifayət qədər əsaslandırma aparılmaması ilə əlaqədar aşkar edilmişdir.

Qeyd edilənlərə əsasən və Azərbaycan Respublikası MPM-nin 430, 431-1, 431-2, 431-4-cü maddələrini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu

QƏRARA ALDI:

İddiaçı Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin cavabdeh İsmayılov Aslan Ziyəddin oğluna qarşı Vəkillər Kollegiyası üzvlüyündən xaric edilməsi barədə iş üzrə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Mülki Kollegiyasının 03.12.2014-cü il tarixli, 2(102)-4356/2014 nömrəli qərarı, onunla əlaqədar Bakı Apellyasiya Məhkəməsi Mülki Kollegiyasının 07.07.2014-cü il tarixli, 2(103)-3405/2014 nömrəli qətnaməsi ləğv edilsin, iş yenidən baxılması üçün Bakı Apellyasiya Məhkəməsinə göndərilsin.

Azərbaycan Respublikası
Ali Məhkəməsinin Sədri

Ramiz Rzayev